

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

**Základní škola Velké Meziříčí, Mostiště 50,
okres Žďár nad Sázavou**

Mostiště 50, 594 01 Velké Meziříčí

Identifikátor školy: 600 130 665

Zřizovatel: Město Velké Meziříčí, Radnická 29/1, 594 01 Velké Meziříčí

Školský úřad Žďár nad Sázavou, Dolní 1, 591 01 Žďár nad Sázavou

Termín konání komplexní inspekce: 14., 15. a 18. září 2000

Čj.	114 334/2000-11028
Signatura	kk5bu101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Mostiště je umístěna v dvoupodlažní budově. Neúplná škola s 1. - 4. ročníkem má současný stav 99 žáků a je spádovou pro obce Olší, Martinice, Vídeň. Ve škole není školní jídelna. Pitný režim je centrálně zajištěn.

Hodnocení vyplynulo z hospitací provedených ve čtyřech třídách neúplné základní školy. Dále byly sledovány písemné projevy žáků, slovníčky a žákovské knížky.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav. Disponibilní hodinou je ve 4. ročníku posílána výtvarná výchova. Obsah učiva odpovídá osnovám a koresponduje s předloženými tematickými a časovými plány vyučujících. Na výuku tradičně navazují mimoškolní akce - recitační soutěže, besídky a další kulturní a sportovní vystoupení žáků.

Při plánování a přípravě výuky respektují vyučující zvláštnosti výuky v nižších ročnících ZŠ, zohledňují aktuální stav i možnosti žáků. Při výuce integrovaného žáka je realizován individuální plán.

Třídy jsou vybaveny standardním nábytkem odpovídajícím potřebám žáků i učitelů, jejich prostředí je podnětné a příjemné. Ve všech třídách jsou k dispozici barevné televizní přijímače, ve dvou video a ve třech třídách i osobní počítač. Vyučující mají k dispozici kopírku. Kromě učebnic využívají učitelé obrazy, nástěnné tabule a další názorné pomůcky. V části vyučovacích hodin byla využita didaktická technika. Pracovní listy a některé zdroje učebních informací si učitelé vyrábějí sami.

Většina sledovaných hodin je učena pracovníky s pedagogickou a odbornou způsobilostí - prvouka v 1. a 3 roč., přírodověda ve 4. roč., tělesná výchova v 1. a 4. roč. a praktické činnosti v 1. roč. jsou učeny vyučující, která má kvalifikaci pro 2. stupeň ZŠ.

Český jazyk

Hodnocení vyplynulo z hospitací provedených u všech pedagogických pracovníků vyučujících sledovaný předmět. Perspektivní i bezprostřední příprava učitelů na vyučování byla promyšlená a velmi kvalitní. Plánované cíle uskutečňovali v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Vyučování probíhalo v prostorných třídách, v prostředí odpovídajícím psychohygienickým zásadám. Učební pomůcky včetně didaktické techniky (magnetogon, video, projektor) byly v hodinách využívány. Pro mimočítankovou četbu byl používán fond žákovské knihovny.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala věku žáků, možnostem a výukovým cílům. Výběr, sled a množství informací byly vhodně voleny vzhledem k náročnosti učiva a specifickým podmínkám tříd. Během výuky sledovali učitelé návaznost na předchozí znalosti a plnění vytčených cílů. Systematicky vytvářeli předpoklady pro získání komplexních vědomostí a dovedností. Vyučující užívali rozmanitých metod a zajímavých forem, zařazovali simulační hry, soutěže, problémové úkoly, skupinové vyučování a další prvky zvyšující zájem žáků. Učitelé rozvíjeli techniky podporující zapamatování učiva včetně názorného vyučování. Zřetelně se projevoval individuální přístup k žákům se speciálními potřebami a uplatňování metod podporujících vyjádření vlastního názoru žáka. Vhodná organizace výuky umožňovala zapojení všech žáků a poskytovala možnost pracovat individuálním tempem.

V průběhu výuky byla sledována aktualizace učiva a učení v souvislostech. Byly zařazovány relaxační prvky, herní formy dechových a logopedických cvičení včetně jazykolamů. Uplatňováním vstupních a průběžných motivačních prvků učitelé podporovali aktivitu a zájem. Vyučující prověřovali výchozí dovednosti a vědomosti a uplatňovali pozitivní slovní hodnocení. Menší pozornost byla věnována metodické práci s chybou, sebekontrolou

a sebehodnocení žáků. Ve všech jednotkách se projevovala atmosféra vzájemné důvěry a spolupráce a velmi přátelské interakční vztahy mezi učiteli a žáky.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce je hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

V hodinách anglického jazyka je 4. třída dělená na skupiny, počty žáků odpovídají efektivnímu realizování učebního programu.

Učitelka byla na vyučování velmi dobře připravená a organizaci výuky vzhledem k charakteru předmětu volila účelně. Ve vyučování bylo postupováno v souladu s didaktickými zásadami. Vhodné využití různých názorných pomůcek, pomocných textů, magnetofonových nahrávek rodilých mluvčích, fonetických her a cvičení mělo pozitivní vliv na úspěšnost žáků. Učitelka byla informována o žácích se speciálními potřebami a zohledňovala je.

Struktura vyučovacích jednotek odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Žáci velmi aktivně reagovali na stručné organizační pokyny vyučující prezentované v cizím jazyce. Výuka byla cíleně zaměřena na probuzení zájmu o cizí jazyk a na vytvoření vztahu k tomuto předmětu. V hodinách se střídaly rozmanité metody a formy práce založené na pozorování, poslechu, imitaci a hře. Zvláště simulační hry a různé soutěže podněcovaly aktivitu a invenci žáků. Žáci velmi zdařile reprodukovali a nenásilně si rozšiřovali slovní zásobu zvláště v oblastech jejich zájmů a společenského kontaktu.

V úvodu i v průběhu všech vyučovacích jednotek učitelka uplatňovala pozitivně motivační prvky a slovně hodnotila úspěchy žáků. Oceňovala snahu a pokrok a respektovala individuální dispozice. Všechny použité zpětnovazební mechanismy měly pozitivně motivující charakter. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Žáci byli vedeni k osobní odpovědnosti a sebehodnocení. Ve vyučování respektovali dohodnutá pravidla komunikace a výuka byla založená na vzájemné důvěře a spolupráci.

Kvalita výuky anglického jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Všechny sledované vyučovací hodiny byly metodicky i organizačně připraveny na vysoké úrovni. Výběr, sled a množství informací odpovídaly možnostem žáků, pokyny byly jasné a srozumitelné. Vyučující navazovali na předchozí znalosti a zkušenosti žáků, učivo interpretovali věcně správně. Ve vyučování byl zřetelný individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vyučovací hodiny se vyznačovaly pestrostí, byly členěny na menší časové úseky se střídáním činností. Zařazováním skupinové práce, soutěží a her učitelky podporovaly zájem a aktivitu žáků.

Ve většině sledovaných hodin byly efektivně používány rozmanité vstupní i průběžné motivační prvky. Vyučující využívali k hodnocení žáků především slovní pochvalu, klasické známkování bylo uplatněno v menší míře.

Spolupráce učitelů a žáků byla aktivní, zřetelně se projevovaly dobré přátelské vztahy a žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru.

Kvalita vzdělávání v matematice je hodnocena jako velmi dobrá.

Prvouka, vlastivěda, přírodověda

Perspektivní i bezprostřední příprava na vyučování byla velmi dobrá, stanovené cíle, které respektovaly věkové zvláštnosti žáků byly v převážné části hodin splněny.

Vhodně a efektivně byly během vyučování využity učební pomůcky včetně přírodnin, učebnice a další zdroje učebních informací. Didaktická technika využita nebyla. Výuka byla vedena věcně a odborně správně. Ve většině vyučovacích hodin byla patrná rozmanitost vyučovacích metod a úsilí o efektivní způsob výuky. Konstruktivní styl s řešením problémů, podpora tvořivého myšlení a práce ve skupinách byly užity ve většině sledovaných hodin. Žáci měli dostatečný prostor i pro samostatnou práci a praktické uplatnění získaných poznatků.

Vyučující využívali prvky vstupní i průběžné motivace, potřebnou pozornost věnovali procvičování a upevňování učiva i průběžnému hodnocení a analýze zjištěných chyb. Ojedinele docházelo k časovému deficitu v závěru vyučovacích hodin.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla přirozená, žáci vystupovali aktivně a ochotně plnili dané úkoly. V některých případech bylo pozorováno menší porušování pravidel vzájemné komunikace.

Kvalita výuky v prvouce, vlastivědě a přírodovědě je hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná, hudební, výtvarná výchova a praktické činnosti

Příprava učitelů na vyučování byla velmi promyšlená a efektivní. Výukové cíle odpovídaly osnovám a aktuálnímu složení třídy. Učitelé dbali na bezpečnost žáků při provádění daných úkolů. Pokyny byly formulovány jasně a srozumitelně.

Vyučování *tělesné výchovy* probíhalo v malé tělocvičně částečně vybavené náradím a pomůckami. Zhoršené prostorové podmínky neměly negativní vliv na kvalitu výuky. V průběhu výuky učitelky sledovaly plnění cílů a zaměřovaly se na osvojení nových pohybových dovedností. Vhodně bylo využito různé sportovní náčiní a korigováno jednostranné zatížení žáků. Správně byly respektovány různé pohybové možnosti a uplatňován individuální přístup. V menší míře byla uplatňována sebekontrola a sebehodnocení.

V *hudební výchově* byli žáci vedeni k rozlišování melodie, smyslu pro rytmus, k práci s písní a k pozitivnímu vztahu ke zpěvu a k hudbě. K dosažení cíle byly použity různé moderní metody a formy aktivního vyučování včetně her se zpěvy, dále byly uplatněny magnetofonové nahrávky, nástroje orffovského instrumentáře i nástroje vlastnoručně žáky vyrobené.

Výtvarná výchova a praktické činnosti byly realizovány ve třídě. Výrazně se projevovalo úsilí vyučujících zaměřené na formování žákova vztahu k přírodnímu a životnímu prostředí a spojení výtvarných a pracovních schopností s pozorováním a vyjádřením vjemů na základě vlastního prožitku. Použity byly formy a metody aktivního vyučování zvláště kooperativní styl výuky.

Všechny sledované hodiny probíhaly v radostné atmosféře podporované pozitivně motivačním hodnocením.

Kvalita vzdělávání v tělesné, hudební i ve výtvarné výchově a v praktických činnostech je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace ve výuce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Na základě hodnocení kvality výuky v jednotlivých sledovaných předmětech hodnotí Česká školní inspekce celkovou kvalitu vzdělávání v Základní škole Mostišť jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Koncepce vychází z rozboru současného stavu a stanovuje základní priority činnosti - výchovně vzdělávací oblast, materiální a personální zajištění výuky, mimoškolní aktivity a další dlouhodobé úkoly včetně cílů z oblasti prevence sociálně patologických jevů. Koncepci odpovídá dobře zpracovaný celoroční časový plán práce s určením odpovědnosti pracovníků a sledováním plnění úkolů. Dlouhodobé záměry byly připomínkovány pracovníky školy a podporovány rodiči i zřizovatelem. Plánování je pojato jako ucelený systém plánů s vymezením základních cílů v jednotlivých oblastech činnosti školy. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který byl vedením školy rozpracován v rámci finančních možností. Pro integrovaného žáka jsou zpracovány individuální učební plány. Nabídky nepovinných předmětů není v plné míře využíváno. Z dotazníku pro rodiče vyplývá, že by přivítali další nepovinné předměty a zájmové aktivity.

Plánování v Základní škole Mostišť je pojato jako ucelený systém plánů včetně vymezení priorit v jednotlivých oblastech činnosti. Nabídka nepovinných předmětů není v plné míře využita.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu plánování jako průměrnou.

Organizování

Organizace výchovně vzdělávací činnosti vychází z vnitřního řádu školy, organizačního řádu a z plánu práce pro školní rok 2000/01. Kompetence a povinnosti pracovníků jsou stanoveny, zástup ředitelky v době nepřítomnosti je zajištěn.

Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou na předepsaných tiskopisech. Menší nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Zavedený informační systém je vzhledem k velikosti školy založen především na denních kontaktech ředitelky se zaměstnanci. Dále je informovanost zajišťována pravidelným konáním pedagogických rad. Zápisy z nich mají potřebnou vypovídací hodnotu. Písemné materiály k prostudování jsou ukládány na přístupném místě. Vnitřní informační systém zabezpečuje včasné a dostatečné poskytování potřebných informací všem zaměstnancům.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, pomocí nástěnek na chodbách a ve třídách. Další informace pro žáky i rodiče jsou obsaženy ve školním časopisu Školáček.

Informace rodičům poskytuje škola především formou zápisů v deníčcích a žákovských knížkách, na pravidelných třídních schůzkách a prostřednictvím již zmiňovaného školního časopisu a obecního rozhlasu. K dalším informačním zdrojům patří pořádání Dnů otevřených dveří, besídek a dalších společných setkání.

Ředitelka školy akceptuje podněty a připomínky z řad pracovníků, škola dobře spolupracuje se zřizovatelem, zástupcem obecního úřadu a spádovou školou ve Velkém Meziříčí. Na

vysoké úrovni je spolupráce s Sportovní klub Mostiště při zlepšování materiálně technických podmínek tělesné výchovy a zajišťování tělovýchovných a sportovních akcí.

Ve výroční zprávě o činnosti školy převažuje informativní a statistický charakter nad analytickým a hodnotícím přístupem. Výroční zpráva byla předepsaným způsobem schválena a zaslána všem příslušným adresátům.

Škola se úspěšně prezentuje na veřejnosti např. pořádáním veřejných zábavných a soutěžních akcí pro žáky. S výsledky výtvarných a pracovních činností je veřejnost seznamována formou výstavek.

Kvalita organizování výchovně vzdělávací činnosti je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení školy má výrazně operativní charakter, což vyplývá z malého počtu pracovníků. Jako celek je účinné, navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých oblastí. Aktuální problémy jsou řešeny především prostřednictvím osobního jednání. Pro pozitivní činnost školy je využíváno odbornosti pracovníků a jejich schopností, vyučujícím je dán prostor pro uplatnění iniciativy a tvořivosti. Další vzdělávání je zaměřeno převážně na získání pedagogické a odborné způsobilosti dálkovým studiem, na zkvalitnění výuky anglického jazyka a účast na metodických seminářích pořádaných Informačním a metodickým centrem ve Žďáře nad Sázavou. Vyučující mají k dispozici učitelskou knihovnu, kterou je třeba doplnit o odbornou literaturu z oblasti moderní didaktiky.

Výše diferencovaného osobního hodnocení je měněna v termínech určených školským úřadem. Podkladem pro hmotnou zainteresovanost pracovníků jsou kritéria hodnocení zpracovaná na základě úkolů projednaných s pracovníky školy na pedagogické radě. Zohledňují modernizaci výchovně vzdělávacího procesu, plnění dalších pracovních povinností včetně péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a práci nad rámec pracovních povinností.

Pravidelné celkové sebehodnocení školy není realizováno.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ve škole je vytvořen ucelený systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře včetně provozu a hospodaření školy. Ředitelka má zpracovaný celoroční plán kontrolní činnosti situovaný do měsíců. Program hospitací je zpracován tématicky i s ohledem na sledování aktuálního stavu a odstraňování nedostatků. Kritéria hodnocení pracovníků jsou podkladem pro kontrolní činnost, pro odborné a metodické vedení pracovníků a přidělování diferencovaných nenárokových složek platu. Pracovníci byli s kritérii hodnocení prokazatelně seznámeni.

Pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků využívá ředitelka školy písemných prověrek, pohovorů se žáky a rodiči, úspěšnost na 2. stupni ZŠ, uplatnění žáků v různých soutěžích i názor zřizovatele a veřejnosti na práci školy.

Realizování kontrol, jejich výsledky, plnění přijatých opatření i dlouhodobá účinnost při následných zjištěních jsou písemně dokladovány. Projednávání výsledků kontrolní činnosti s pracovníky je prokazatelně ověřeno. Závěry založené na analýze zjištěných nedostatků jsou podkladem pro zkvalitnění práce školy.

***Kontrolní mechanizmy tvoří ucelený systém vnitřní kontroly a jsou efektivně využívány.
Tato oblast řízení je hodnocena jako velmi dobrá.***

Hodnocení kvality řízení

Na základě zjištěných skutečností hodnotí Česká školní inspekce celkovou kvalitu řízení školy jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Z dotazníků zadaným rodičům všech žáků vyplývá, že rodičovská veřejnost je velmi spokojena s kvalitou výuky, s přátelskými vztahy mezi učiteli a žáky, s prostředím školy a s mimoškolními akcemi. Přípomínky se objevily k absenci většiny nepovinných předmětů a zájmových kroužků.
- Škola vydává časopis "Školáček," organizuje četné mimoškolní aktivity (Den dětí, besídky, výstavy, sportovní utkání apod.), účastní se divadelních i filmových představení, výstav a akcí pořádaných DDM a I. ZŠ ve Velkém Meziříčí.
- Velmi dobrá oboustranně potvrzená je spolupráce vedení školy se zřizovatelem zvláště v oblasti materiálního zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti.
- Stávající počet žáků překračuje kapacitu uvedenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 17/98/ZŠ.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- koncepce rozvoje školy,
- Výroční zpráva školy za šk. rok 1999/2000,
- roční plán práce školy,
- plán kontrolní činnosti,
- sešit výsledků kontrol,
- tematické a časové plány vyučujících,
- individuální plán pro integrovaného žáka,
- kritéria hodnocení pracovníků,
- organizační řád školy,
- zápisy z třídních schůzek rodičů,
- přehled účasti žáků v soutěžích,
- hospitační záznamy z inspekční činnosti,
- písemnosti žáků,
- školní časopis Školáček,

- žákovské deníčky a žákovské knížky,
- dotazníky pro rodiče,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- inventární seznam žákovské a učitelské knihovny.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- soulad výuky s učebními plány a osnovami,
- kvalitní výuka - uplatňování metod a forem aktivního učení,
- velmi dobré interakční vztahy učitel - žák a individuální přístup k žákům,
- vytváření prostoru pro vyjádření vlastního názoru žáků,
- podnětné a estetické prostředí školy,
- úspěšná účast žáků ve sportovních a uměleckých soutěžích,
- spolupráce s rodiči, se Sportovním klubem Mostiště, se zřizovatelem a dalšími partnery.

Negativa:

- méně důsledné uplatňování pravidel vzájemné komunikace,
- minimální možnosti v oblasti nepovinných předmětů a zájmových kroužků,
- absence moderní pedagogické literatury v učitelské knihovně,

Závěr

Základní škola v Mostišti má pro výuku všech předmětů kromě části osnov tělesné výchovy velmi dobré podmínky. Vybavení učebními pomůckami je ve většině předmětů standardní. Žákovská knihovna je postupně doplňována novými tituly, v učitelské knihovně chybí pedagogická literatura z oblasti didaktiky. Personální zajištění výuky je na velmi dobré úrovni.

Úroveň kvality vyučování včetně plánování a přípravy je velmi dobrá. Zvláště pozitivně je hodnoceno užívání moderních metod aktivního učení. Velmi příznivě působí na výchovně vzdělávací činnost podnětná a přátelská atmosféra školy a individuální přístup učitelů k žákům.

Systém plánování, organizování, vedení a motivování je dobře zpracován a účinně realizován. Také kontrolní mechanismy jsou efektivně uplatňovány.

V průběhu inspekční činnosti nebylo shledáno neefektivní čerpání finančních prostředků.

Česká školní inspekce hodnotí celkovou kvalitu vzdělávání a řízení v Základní škole Velké Meziříčí - Mostiště jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaromíra Karbašová	Jaromíra Karbašová v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	Jaroslav Hutař v.r.

V Třebíči dne 22. září 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .25. 9. 2000

Razítko

Mgr. Jana Svobodová

Jana Svobodová v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo celkové zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Na vědomí: ŠÚ Žďár nad Sázavou
Město Velké Meziříčí

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Žďár nad Sázavou	2000-10-23	čj. 367/2000
Zřizovatel Město Velké Meziříčí	2000-10-23	čj. 368/2000

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.